

Mehanizmi Protokola iz Kjota

Azrudin Husika,
CETEOR, Sarajevo
ahusika@ceteor.ba

Sarajevo 09.11.2007.

Protokol iz Kjota

- Usvojen na **COP3** (trećoj konferenciji članica UNFCCC) održanoj u Kjotu, Japan, u decembru 1997.
- Definiira obaveze smanjenja emisije stakleničkih gasova za razvijene zemlje (Annex I članice) za oko 5% u odnosu na nivo iz 1990.

Staklenički gasovi	CO2, CH4, N2O, HFCs, PFCs, SF6
Bazna godina	1990 (ili 1995 za HFCs, PFCs, SF6)
Kjoto period	2008~2012
smanjenje	Japan - 6 %
	USA - 7 %
	EU - 8 %

Protokol iz Kjota

Protokol je stupio na snagu 16. 02. 2005. godine jer je tada prošlo 90 dana od ispunjena oba potrebna uslova:

- da ga ratifikuje najmanje 55 zemalja.
- emisija zemalja potpisnica bude činila 55% svjetske emisije stakleničkih gasova za 1990. godinu.

(do danas 175 država pristupilo, od toga 36 ima obavezu smanjenja emisije stakleničkih gasova)

15

Fleksibilni mehanizmi Protokola iz Kjota

- "Što" fleksibilnost 6 stakleničkih gasova
Uključujući i ponore
- "Kada" fleksibilnost obavezujući period od 5-godina
izbor bazne godine
- "Gdje" fleksibilnost (Kjoto mehanizmi) Mehanizam čistog razvoja
Zajednička implementacija
Trgovanje emisijama

CETEOR

15

Fleksibilni mehanizmi Protokola iz Kjota

- Protokol daje državama članicama Aneksa I Konvencije mogućnost da svoje obaveza ispune korištenjem "fleksibilnih mehanizama".
- Ispunjavanje dijela preuzetih obaveza smanjenjem emisije stakleničkih gasova u drugim državama ili kupovanje prava na emitovanje
- Postoje tri fleksibilna mehanizma
 - Mehanizam čistog razvoja
 - Zajednička implementacija
 - Trgovanje emisijama

CETEOR

15

Fleksibilni mehanizmi Protokola iz Kjota

Zajednička implementacija (JI)

JI dozvoljava razvijenim zemljama implementiranje projekata za smanjenje emisije u drugim razvijenim zemljama. Razvijene zemlje koje investiraju mogu dobiti kredit kao rezultat projekata za ostvarenje njihovih obaveza (ERU).

Mehanizmi čistog razvoja (CDM)

CDM dozvoljava razvijenim zemljama implementiranje projekata za smanjenje emisije u zemljama u razvoju. Razvijene zemlje mogu dobiti kredit za ostvarenje njihovih obaveza (CER).

Trgovanje emisijama (ET)

ET dozvoljava razvijenim zemljama trgovanje njihovim emisijama sa drugim razvijenim zemljama s ciljem postizanja njihovih obaveza

CETEOR

15

Principi Kjoto mehanizama

Definisano Marakeškim sporazumom

- Dopuna domaćim aktivnostima, domaće aktivnosti su značajan element strategije ispunjavanja obaveza svake članice Aneksa I Protokola.
- Za učestvovanje u Kjoto Mehanizmima, članica Aneksa I treba da ratifikuje Protokol i izradi katastar stakleničkih gasova
- Kada ispuni gornje zahtjeve, članica Aneksa I može da dobije, koristeći Mehanizam čistog razvoja, certificirano smanjenje emisije (CER)

CETEOR

Mehanizam čistog razvoja (CDM)

- Član 12 protokola definiše mehanizam čistog razvoja. Svrha CDM-a je:
 - doprinos održivom razvoju nerazvijenih i zemalja u razvoju;
 - pomoć zemljama Aneksa I Konvencije da ispune preuzete obaveze na ekonomski prihvatljiviji način
- Na zemlji domaćinu je da ocjeni da li određeni CDM projekat doprinosi njenom održivom razvoju - uloga CDM biroa (DNA – Designated National Authority)

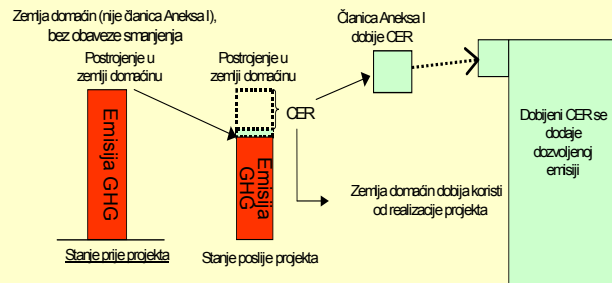
Mehanizam čistog razvoja (CDM)

CDM tijela:

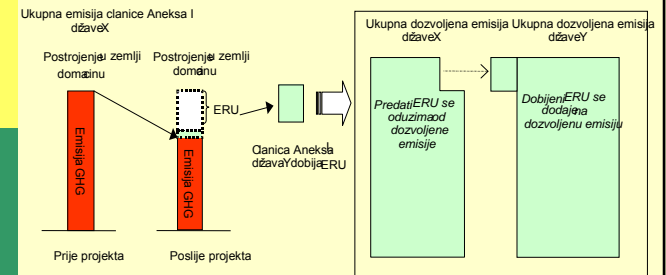
- Imenovano državno tijelo – CDM biro
- Imenovano operativno tijelo (DOE – Designated Operational Entity)
- Izvršni odbor CDM-a
- Učesnici u projektu

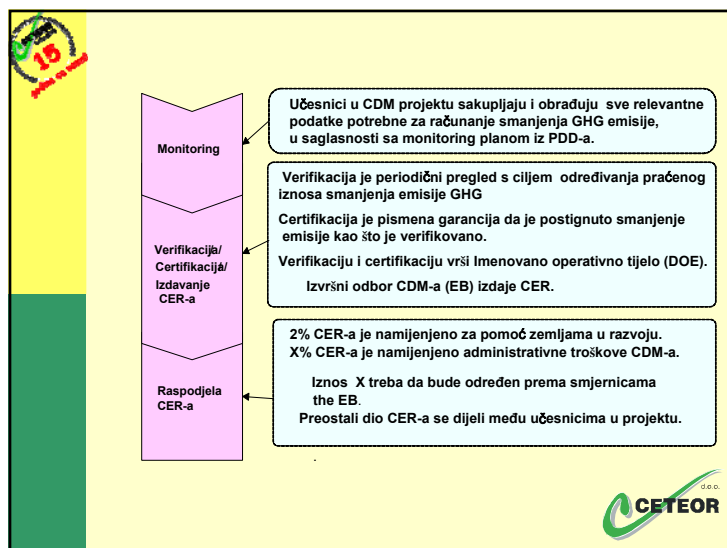
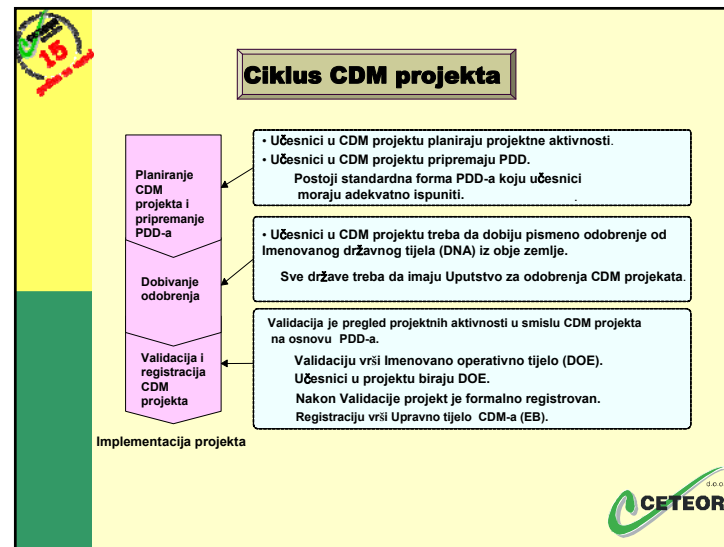
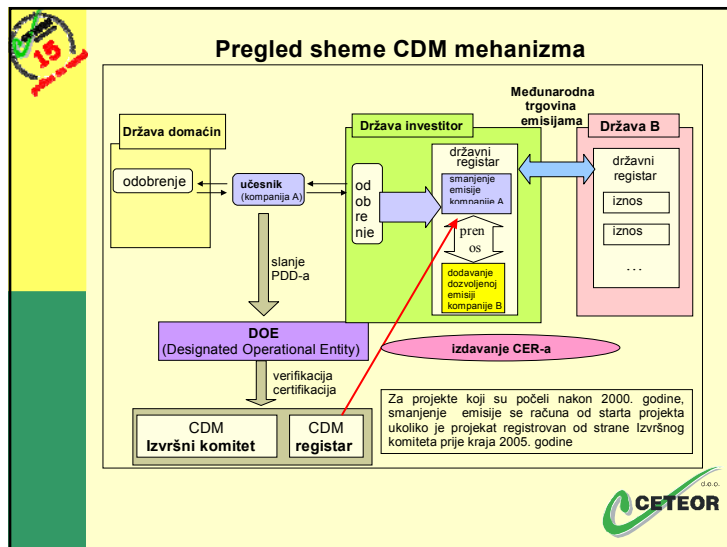

Mehanizam čistog razvoja (CDM)

Zajednička implementacija (JI)

Hvala na pažnji

CETEOR

